

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه مطالعات
امنیت و پیشرفت
I.S.D.S

ایران و اروپا در بن بست هسته‌ای:

بررسی ابعاد و پیامدهای صدور قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵ شورای

حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

ابراونگار ۱۶۴ | مرداد ۱۴۰۴

پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت

پژوهشکده ابرار معاصر تهران

ایران و اروپا در بن بست هسته‌ای:
بررسی ابعاد و پیامدهای صدور قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵
شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی
ابراونگار ۱۶۴

پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت
پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران
۱۴۰۴

ایران و اروپا در بن بست هسته‌ای: بررسی ابعاد و پیامدهای صدور قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵
شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی
تدوین و انتشار: پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران
تاریخ انتشار: مرداد ۱۴۰۴
تلفن و دورنگار: ۸۸۹۰۱۹۵۷-۸۸۹۱۲۴۳۶
نشانی اینترنت: www.tisri.org
تیراژ: محدود

خلاصه مدیریتی

- در ۱۲ ژوئن ۲۰۲۵، شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با ابتکار تروئیکای اروپایی و حمایت آمریکا، قطعنامه‌ای علیه برنامه هسته‌ای ایران تصویب کرد. این قطعنامه با ۱۹ رأی موافق، رسماً اعلام می‌کند که ایران به تعهدات هسته‌ای خود پایبند نبوده و از منظر حقوق بین‌الملل، «عدم انطباق ایران» را با تعهدات پادمانی خود به رسمیت می‌شناسد.
- تفاوت راهبردی قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵ با نمونه‌های پیشین در آن است که برای نخستین بار، مسیر ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت را باز می‌کند و پایه حقوقی لازم برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه را فراهم می‌آورد.
- کشورهای اروپایی (فرانسه، آلمان و بریتانیا) نقشی محوری در تهیه و پیشبرد این قطعنامه ایفا کردند. آنها اهداف خود را جلوگیری از پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران به سمت قابلیت تسلیحاتی، حفظ رژیم عدم اشاعه و بازگرداندن ایران به مسیر شفافیت و پایبندی هسته‌ای عنوان کرده‌اند.
- قطعنامه به‌عنوان ابزاری برای اعمال فشار دیپلماتیک و نه صرفاً یک ابزار تنبیهی، در خدمت تقویت مسیر دیپلماسی با ایران طراحی شده است. در عین حال، اروپایی‌ها هشدار داده‌اند که در صورت عدم تغییر مسیر ایران، ممکن است مکانیسم ماشه را تا پایان تابستان ۲۰۲۵ فعال کنند.
- قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵ بستر حقوقی و سیاسی لازم را برای بازگرداندن تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران از طریق مکانیسم ماشه فراهم می‌کند. مکانیسم ماشه که تنها تا ۱۸ اکتبر ۲۰۲۵ فعال است، می‌تواند بدون نیاز به

رأی جدید شورای امنیت، تحریم‌های سابق سازمان ملل متحد را به‌طور
خودکار بازگرداند.

مقدمه

در ۱۲ ژوئن ۲۰۲۵، شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قطعنامه‌ای را در مورد ایران به تصویب رساند. این قطعنامه توسط تروئیکای اروپایی (بریتانیا، فرانسه و آلمان) تهیه و با حمایت قوی ایالات متحده به شورای حکام ارائه شد. قطعنامه با ۱۹ رأی موافق، ۳ رأی مخالف و ۱۱ رأی ممتنع به تصویب رسید. این قطعنامه نشان‌دهنده تشدید فشارهای سیاسی و دیپلماتیک بر برنامه هسته‌ای ایران است. این اقدام صرفاً یک محکومیت سیاسی نیست، بلکه یک گام قانونی و رسمی است که مبنای فشارها و اقدامات آتی، به‌ویژه ارجاع مجدد پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت و فعال‌سازی مکانیسم ماشه را فراهم می‌آورد. این گزارش به تحلیل بن‌بست هسته‌ای کنونی میان ایران و کشورهای اروپایی، نقش اروپا در صدور قطعنامه شورای حکام و پیامدهای راهبردی این قطعنامه، به‌ویژه در ارتباط با مکانیسم ماشه، از منظر منافع ملی ایران می‌پردازد.

۱. اهمیت قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵ شورای حکام و تفاوت آن با

قطعنامه‌های پیشین

قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵ (GOV/2025/25) شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، نقطه عطفی حیاتی در مواجهه بین‌المللی با برنامه هسته‌ای ایران پس از خروج امریکا از برجام محسوب می‌شود. این قطعنامه از چندین جهت با قطعنامه‌های پیشین آژانس و شورای حکام در این مقطع، تفاوت‌های کلیدی

دارد.

نخست اینکه اولین اعلام رسمی عدم انطباق در دو دهه اخیر است. در چهارچوب این قطعنامه برای اولین بار در دو دهه اخیر، شورای حکام آژانس رسماً اعلام می‌کند که ایران به تعهدات هسته‌ای خود عمل نکرده است. این یک گام بی‌سابقه و رسمی است که «عدم انطباق ایرا» را از منظر حقوق بین‌الملل رسمیت می‌بخشد (International Atomic Energy Agency, 2025). [IAEA], 2025.

دوم، ارجاع صریح به شورای امنیت سازمان ملل است. قطعنامه به صراحت بیان می‌کند که عدم همکاری کامل ایران با آژانس و حل نکردن مسائل برجسته «پرسش‌هایی را ایجاد می‌کند که در صلاحیت شورای امنیت سازمان ملل متحد است» (IAEA, 2025). این عبارت، یک مسیر قانونی و رسمی برای ارجاع مستقیم پرونده به شورای امنیت سازمان ملل را فراهم می‌آورد که پیش‌نیاز رویه‌ای فوری برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه ذیل قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد است.

سوم، تمرکز بر عدم شفافیت در مکان‌های هسته‌ای اعلام‌نشده است. قطعنامه به طور خاص از عدم همکاری کامل ایران با آژانس، عدم ارائه توضیحات فنی معتبر در مورد وجود ذرات اورانیوم با منشأ انسانی در چندین مکان اعلام‌نشده (به‌ویژه لاویسان-شیان، ورامین و تورقوزآباد) «عمیقاً ابراز تأسف» می‌کند (IAEA, 2025). نهایتاً، تأکید این قطعنامه بر تعهدات قانونی ایران است. قطعنامه به صراحت بر تعهدات قانونی ایران و ارائه تمامی اطلاعات لازم و اولیه به آژانس تأکید می‌کند. این امر نشان می‌دهد که این قطعنامه صرفاً یک بیانیه سیاسی نیست، بلکه بر الزامات حقوقی ایران تمرکز دارد. از نظر مقایسه با قطعنامه‌های پیشین، باید گفت که قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵

تفاوت‌های کلیدی با قطعنامه‌های پیشین دارد. به عنوان نمونه، اگرچه قطعنامه ژوئن ۲۰۲۰ (GOV/2020/34) از ایران خواست تا با آژانس در مورد مواد و فعالیت‌های هسته‌ای اعلام‌نشده از «دوره پیش از ۲۰۰۳» همکاری کامل کند و دسترسی فوری را فراهم آورد، اما به طور رسمی عدم انطباق ایران را در همان سطح و با همان صراحت قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵ اعلام نکرد و هیچ اشاره‌ای نیز به صلاحیت شورای امنیت برای عدم انطباق تعهدات ایران نداشت (International Atomic Energy Agency, 2020).

همچنین اگرچه شورای حکام در قطعنامه ژوئن ۲۰۲۲ (GOV/2022/34) نیز ایران را به دلیل عدم همکاری در تحقیقات آژانس در مورد مواد و فعالیت‌های هسته‌ای اعلام‌نشده «سرزنش» کرد و خواستار «اقدام فوری» ایران برای انجام تعهدات قانونی خود شد و نگرانی خود را از «همکاری ناکافی» ابراز داشت، با این حال، این قطعنامه نیز به صراحت قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵، عدم انطباق را اعلام نکرد و به طور مستقیم به صلاحیت شورای امنیت سازمان ملل در مورد مسائل جاری اشاره نکرد (International Atomic Energy Agency, 2022).

در مورد قطعنامه نوامبر ۲۰۲۴ (GOV/2024/68) باید گفت که این قطعنامه نیز خواستار یک «ارزیابی جامع و به‌روز» از عدم انطباق ایران با تعهدات پادمان‌های ان.پی.تی تا بهار ۲۰۲۵ شد و بیان کرد که «اقدامات بیشتر ضروری خواهد بود» اگر ایران همکاری لازم را ارائه ندهد (International Atomic Energy Agency, 2024). این قطعنامه نیز بیشتر یک هشدار و درخواست برای گزارش جامع توسط دبیرکل آژانس بود و در واقع زمینه را برای قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵ فراهم کرد، اما خود به تنهایی اعلام رسمی عدم انطباق با ارجاع مستقیم به شورای امنیت نبود.

در مجموع، قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵ با اعلام رسمی «عدم انطباق ایران» و اشاره به «ارجاع صریح به صلاحیت شورای امنیت سازمان ملل»، یک گام راهبردی و حقوقی بسیار مهم‌تر از قطعنامه‌های پیشین است. این قطعنامه نشان‌دهنده آغاز یک مرحله جدید از فشار دیپلماتیک و قانونی است که می‌تواند مستقیماً به فعال‌سازی مکانیسم ماشه منتهی شود.

۲. نقش و اهداف استراتژیک اروپا در صدور این قطعنامه

تروئیکای اروپایی (فرانسه، آلمان و بریتانیا)، با حمایت قوی ایالات متحده، همچون سایر قطعنامه‌های پیشین، نقش محوری در تهیه و پیشبرد قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵ شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ایفا کردند. اروپایی‌ها از اعضای کلیدی و بانفوذ شورای حکام و همچنین برجام هستند و معمولاً پیش‌نویس‌های قطعنامه‌های حساس درباره ایران را تهیه و هماهنگ می‌کنند. نقش اروپا در صدور قطعنامه‌های شورای حکام نه تنها اجرایی بلکه سیگنال‌دهنده سطحی از اجماع بین‌المللی است. هرگاه اروپا پیش‌قدم می‌شود، می‌توان آن را نشانه‌ای از تحول راهبردی در برخورد با برنامه هسته‌ای ایران تلقی کرد که احتمالاً به افزایش فشار چندجانبه منجر خواهد شد. جدا از نقش فوق، این اقدام بازتاب‌دهنده اهداف استراتژیک و نگرانی‌های عمیق اروپا در قبال برنامه هسته‌ای ایران است. بر اساس اسناد و بیانیه‌های مختلف، اهداف استراتژیک و نگرانی‌های امنیتی اروپایی شامل موارد ذیل است:

- **جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای:** هدف نهایی و همواره اعلام‌شده اروپا روشن است: ایران نباید اجازه یابد سلاح هسته‌ای تولید یا خریداری کند. با وجود اینکه ایران صراحتاً اعلام

کرده که قصدی برای ساخت سلاح هسته‌ای ندارد؛ اما اروپایی‌ها بر این باورند که این قطعنامه به عنوان ابزاری برای اعمال فشار دیپلماتیک عمل می‌کند که می‌تواند ایران را از حرکت به سمت تسلیحاتی کردن برنامه هسته‌ای بازدارد.

- **حفظ یکپارچگی رژیم عدم اشاعه هسته‌ای:** اروپایی‌ها این قطعنامه را گامی حیاتی در حفظ یکپارچگی سیستم پادمان‌های آژانس و رژیم عدم اشاعه هسته‌ای گسترده‌تر می‌دانند. با وجود اینکه بیشترین نظارت‌های آژانس به برنامه هسته‌ای ایران اختصاص دارد؛ اما از نظر اروپایی‌ها عدم همکاری کافی ایران با آژانس، از جمله رد دسترسی و ارائه توضیحات غیرقابل قبول برای مواد هسته‌ای اعلام‌نشده، بر نگرانی‌های آنها در مورد صلح‌آمیزبودن برنامه هسته‌ای ایران افزوده و توجیه اصلی برای تشدید اقدامات را فراهم آورده است.

- **اعمال فشار برای بازگشت به شفافیت و تعهدات:** اروپایی‌ها در موضع‌گیری‌ها و بیانیه‌های مختلف به صراحت از ایران خواسته‌اند تا فوراً مسیر خود را تغییر دهد، تشدید فعالیت‌های هسته‌ای خود را متوقف و معکوس کند و به پایبندی به تعهدات برجامی خود بازگردد.

- **تقویت دیپلماسی از طریق اهرم فشار:** از نظر اروپایی‌ها صدور این قطعنامه تلاش‌های دیپلماتیک با ایران را تقویت خواهد کرد، نه اینکه آنها را تضعیف کند. آنها این اقدام را به گونه‌ای چهارچوب‌بندی کرده‌اند که فرصتی را ایجاد می‌کند که ایران باید آن را غنیمت شمرد تا سرانجام به تعهدات خود عمل کند. این نشان می‌دهد که قطعنامه بخشی از یک راهبرد گسترده‌تر و زمان‌بندی‌شده برای وادارکردن ایران به پایبندی از طریق تشدید فشار قبل از انقضای مکانیسم ماشه

است.

- **تعیین ضرب‌الاجل برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه:** اروپایی‌ها این فشار را با هشدار به تهران تشدید کرده‌اند که اگر پیشرفت قابل توجهی در مذاکرات حاصل نشود، آنها ممکن است مکانیسم ماشه را تا اوت ۲۰۲۵ علیه ایران فعال کنند و عملاً یک «اولتیماتوم پایان تابستان» را تعیین کرده‌اند (Irish & Hafezi, 2025). این نشان‌دهنده یک قصد روشن و قریب‌الوقوع برای استفاده از قطعنامه به عنوان اهرم فشار برای وادارکردن ایران به دادن امتیازات کلان در موضوع هسته‌ای قبل از انقضای مکانیسم ماشه در اکتبر ۲۰۲۵ است. در مجموع، نقش اروپا در صدور این قطعنامه، نه تنها واکنشی به وضعیت هسته‌ای ایران و نگرانی‌های بین‌المللی در این زمینه است، بلکه یک حرکت راهبردی محاسبه‌شده در راستای اعمال فشار بر ایران از مجرای اعمال فشار قانونی و دیپلماتیک با در نظر گرفتن ضرب‌الاجل مکانیسم ماشه است.

۳. پیامدهای راهبردی صدور قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵

صدور قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵ شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پیامدهای راهبردی عمیقی برای ایران دارد، به‌ویژه از منظر نقش آن در فعال‌سازی مکانیسم ماشه تا اکتبر ۲۰۲۵. این قطعنامه از نظر سیاسی و حقوقی الزامات زیر را برای ایران ایجاد می‌کند و مسیر را برای اعمال مجدد تحریم‌های سازمان ملل هموار می‌سازد:

- **اعلام رسمی عدم انطباق:** قطعنامه به طور رسمی «عدم انطباق ایران» با تعهدات پادمانی‌اش را اعلام می‌کند می‌یابد. این یک محکومیت حقوقی است که مبنای اقدامات تنبیهی آتی را فراهم

می‌کند (IAEA, 2025).

- **تأکید بر تعهدات قانونی:** قطعنامه قویاً از ایران می‌خواهد که «فوری و کامل همکاری کند» و «دسترسی سریع» را فراهم آورد (IAEA, 2025). این شامل ارائه توضیحات فنی معتبر برای مواد هسته‌ای اعلام‌نشده است. عدم انجام این تعهدات، نقض آشکار قوانین بین‌المللی محسوب می‌شود.

- **تهدید به ارجاع به شورای امنیت:** همانطور که در بخش اول اشاره شد، قطعنامه به صراحت بیان می‌کند که عدم همکاری ایران «پرسش‌هایی را ایجاد می‌کند که در صلاحیت شورای امنیت سازمان ملل متحد است» (IAEA, 2025). این یک هشدار مستقیم است که در صورت عدم تغییر مسیر، پرونده ایران به شورای امنیت ارجاع خواهد شد.

جدای از الزامات حقوقی فوق، نکته مهم‌تر نقش این قطعنامه در فعال‌سازی مکانیسم ماشه است. مکانیسم ماشه یک فرآیند سریع و چکشی برای اعمال مجدد تحریم‌های سازمان ملل متحد است که قبلاً علیه جمهوری اسلامی ایران لغو شده بودند. این مکانیسم در بندهای ۱۱ و ۱۲ ضمیمه B قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد، که رسماً برجام را در سال ۲۰۱۵ تأیید کرد، تشریح شده است (United Nations Security Council, 2015).

در همین راستا، قطعنامه ژوئن ۲۰۲۵، با اعلام رسمی عدم انطباق ایران با تعهدات پادمانی، گامی مستقیم و مهم به سوی فعال‌سازی مکانیسم ماشه ارزیابی می‌شود. بر اساس در بندهای ۱۱ و ۱۲ ضمیمه B قطعنامه ۲۲۳۱، این اعلام رسمی مبنای حقوقی لازم را برای هر یک از مشارکت‌کنندگان

فعلی برجام (فرانسه، بریتانیا، آلمان، چین و روسیه) فراهم می‌کند تا شکایتی مبنی بر «عدم اجرای قابل توجه تعهدات ذیل برجام» ارائه دهند.

پس از ارائه این شکایت و طی برخی مراحل مقدماتی، شورای امنیت سازمان ملل متحد موظف است ظرف ۳۰ روز در مورد قطعنامه‌ای رأی‌گیری کند که هدف آن نادیده گرفتن شکایت و ادامه لغو تحریم‌ها است. اگر این قطعنامه برای ادامه لغو تحریم‌ها تصویب نشود (به این معنی که توسط هر یک از اعضای دائم و دو عضو)، آنگاه تمامی تحریم‌های سازمان ملل که قبلاً لغو شده بودند، به طور خودکار بازمی‌گردند. یک ویژگی حیاتی این مکانیسم این است که اعمال مجدد تحریم‌ها نمی‌تواند توسط هیچ عضو دائم و دو عضو (UNSC, 2015).

این موضوع زمانی حائز اهمیت راهبردی است که می‌دانیم، مکانیسم ماشه دارای یک بند غروب حیاتی است؛ به این معنی که پس از ۱۸ اکتبر ۲۰۲۵، این مکانیسم دیگر ذیل قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد در دسترس نخواهد بود. پس از این تاریخ، هرگونه تلاش برای اعمال مجدد تحریم‌های سازمان ملل نیازمند تصویب یک قطعنامه جدید شورای امنیت خواهد بود که به احتمال زیاد با وتوی روسیه یا چین مواجه خواهد شد و عملاً این ابزار قدرتمند را از زرادخانه دیپلماتیک تروئیکای اروپایی حذف می‌کند. بنابراین این ضرب‌الاجل، فوریت اقدام تروئیکای اروپایی را افزایش می‌دهد و ایران را در یک موقعیت حساس قرار می‌دهد.

جدول ۱: تحریم‌های کلیدی سازمان ملل که با فعال‌سازی مکانیسم ماشه بازگردانده می‌شوند

نوع تحریم	جزئیات تحریم	قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل
ممنوعیت تسلیحات متعارف	ممنوعیت نامحدود انتقال تسلیحات متعارف به و از ایران	UNSCRs 1696, 1737, 1747, 1803, 1835, 1929
برنامه موشکی	ممنوعیت نامحدود حمایت بین‌المللی از برنامه موشکی ایران. ممنوعیت تمامی آزمایش‌ها و توسعه موشک‌های با قابلیت حمل کلاهک هسته‌ای توسط ایران	UNSCRs 1696, 1737, 1747, 1803, 1835, 1929
فعالیت‌های غنی‌سازی	درخواست از ایران برای توقف تمامی فعالیت‌های مرتبط با غنی‌سازی	UNSCRs 1696, 1737, 1747, 1803, 1835, 1929
تحریم‌های اقتصادی؛ ممنوعیت سفر و دارایی	تحریم اجزای مختلف اقتصاد ایران، ممنوعیت نامحدود سفر و دارایی برای افراد تحریم‌شده	UNSCRs 1696, 1737, 1747, 1803, 1835, 1929

نتیجه‌گیری

قطعه‌نامه ژوئن ۲۰۲۵ شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، که با هدایت تروئیکای اروپایی و حمایت ایالات متحده به تصویب رسید، نشان‌دهنده تشدید قابل توجه و رسمی فشار بین‌المللی بر ایران با محوریت اعضای اروپایی برجام است. این قطعه‌نامه با اعلام رسمی عدم انطباق ایران و ارجاع صریح به صلاحیت شورای امنیت سازمان ملل، یک گام راهبردی و حقوقی بسیار مهم‌تر از قطعه‌نامه‌های پیشین توسط کشورهای اروپایی است.

هدف اصلی اروپا در پیشبرد این قطعه‌نامه، به طور قطع، بازکردن مسیر قانونی در راستای فعال‌سازی مکانیسم ماشه است. این قطعه‌نامه از نظر سیاسی و حقوقی، الزاماتی را برای ایران ایجاد می‌کند که عدم رعایت آنها می‌تواند مسیر فعال‌سازی مکانیسم ماشه را هموار سازد. البته اروپایی‌ها این قطعه‌نامه را نه پایان دیپلماسی، بلکه ابزاری ضروری و دارای مبنای قانونی برای وادار کردن ایران به تغییر مسیر فعلی خود می‌دانند. تصویب این قطعه‌نامه مستقیماً زمینه را برای فعال‌سازی احتمالی و به طور فزاینده‌ای محتمل، مکانیسم ماشه ذیل قطعه‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد قبل از بند غروب حیاتی آن در ۱۸ اکتبر ۲۰۲۵ فراهم می‌کند. فعال‌سازی ماشه منجر به اعمال مجدد خودکار طیف گسترده‌ای از تحریم‌های سازمان ملل، از جمله ممنوعیت‌های نامحدود انتقال تسلیحات متعارف، برنامه‌های موشکی، فعالیت‌های مرتبط با غنی‌سازی و تحریم اجزای مختلف اقتصاد ایران خواهد شد که چالش‌هایی را برای امنیت ملی و توسعه کشور به دنبال خواهد داشت.

منابع

1. United Nations Security Council. (2015, July 20). *Security Council resolution 2231 (2015) [on Iran nuclear issue]* (S/RES/2231). United Nations.
[https://undocs.org/S/RES/2231\(2015\)](https://undocs.org/S/RES/2231(2015))
2. International Atomic Energy Agency. (2020, June 19). *NPT Safeguards Agreement with the Islamic Republic of Iran (GOV/2020/34)*. IAEA.
<https://www.iaea.org/sites/default/files/documents/gov2020-34.pdf>
3. International Atomic Energy Agency. (2022, June 8). *NPT Safeguards Agreement with the Islamic Republic of Iran (GOV/2022/34)*. IAEA.
<https://www.iaea.org/sites/default/files/documents/gov2022-34.pdf>
4. International Atomic Energy Agency. (2024, November 21). *NPT Safeguards Agreement with the Islamic Republic of Iran (GOV/2024/68)*. IAEA.
<https://www.iaea.org/sites/default/files/24/11/gov2024-68.pdf>
5. Irish, J., & Hafezi, P. (2025, May 13). Europeans may trigger snapback by August if no deal reached with Iran, diplomats say. *Reuters*. Retrieved from <https://www.reuters.com/world/iran-europeans-hold-nuclear-talks-friday-diplomatic-sources-say-2025-05-13>
6. International Atomic Energy Agency. (2025, June 12). *NPT Safeguards Agreement with the Islamic Republic of Iran (GOV/2025/38)*. IAEA.
<https://www.iaea.org/sites/default/files/25/06/gov2025-38.pdf>

«پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت» به منظور پاسخگویی به بخشی از نیازهای پژوهشی کشور در راستای تولید شناخت جامع از محیط امنیت ملی، پاسخگویی به نیازهای پژوهشی و مطالعاتی، انجام پژوهش‌های کاربردی و استقرار سیاست‌های پژوهش‌مبنا و تقویت فرآیند سیاستگذاری و حکمرانی کشور با رویکردی علمی و راهبردی تأسیس شد.

این مرکز در حال حاضر با چهار پژوهشکده «مطالعات راهبردی»، «ابرار معاصر تهران»، «مطالعات حکمرانی فرهنگی و اجتماعی» و «علوم و فناوری‌های نوظهور» در حوزه‌های سیاسی، امنیتی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، امنیت بین‌الملل و فناوری‌های نوظهور مشغول به فعالیت است.